

Met hoe weinig licht kan je theater maken? Ontroerend Goed zoekt het uit in 'World Without Us'

Els Van Steenberghe Els Van Steenberghe is theaterrecensent.

09/05/16 om 09:00 - Bijgewerkt om 10:16

Bron: Knack Focus

Hoe zou de wereld eruit zien als de mens van het ene op het andere moment zou verdwijnen? Vanuit die vraag ontstond 'World Without Us'. Enig, niet onbelangrijk detail: als je de mensheid opheft, hef je ook het theater op. En dat riskeren in een theaterzaal is vragen om gefronste wenkbrauwen boven in de zwarte duisternis opengesperde ogen...

© Mirjam Devriendt

The Play = World Without Us

Gezelschap = Ontroerend Goed

In een zin = *World Without Us* verbeeldt de vredige, donkere leegte die over onze planeet zou heersen wanneer de mensheid eerder zou verdwijnen dan de andere levensvormen. Die leegte wordt beschreven op een lege, donkere scène. Je zit erbij en je kijkt ernaar...

Hoogtepunt = Valentijn Dhaenens leunt tegen de zwarte zuil en vertelt over hoe mensen aan een marmeren cafétoog zaten en tot zo diep mogelijk in de nacht bleven vertellen en drinken om zo lang mogelijk te kunnen vertoeven in hun met drank besprenkelde wereld-weg-van-de-wereld.

Quote =

'Er is nog geritsel, gefluister hier en daar.

Geluid van een handtas die opengaat om een telefoon in op te bergen.

En die nu langs de zetels heen

Met een zachte landing op het tapijt wordt neergezet.

Een stoel kraakt omdat een lichaam nog zijn houding zoekt.

Geluid van een programmablaadje dat wordt opgevouwen

En in een broekzak verdwijnt.

Iemand zoekt nog zijn zitplaats,

Knieën langs de zetels heen.

Een mouw die over een jas schuift.

Eén geluid is bijna onhoorbaar:

Het op- en neergaand geruis van longen die zacht vullen en lossen.

Soms traag, soms schurend, soms ingehouden.

In verschillende tempo's een bijna onhoorbaar concert van ademhaling.

Dit geluid... van een publiek dat stil is terwijl het kijkt,

Dit geluid verdwijnt nu.'

'Ik ken nu iemand. Een meisje uit Brussel. We zijn verliefd.', vertelt de toeschouwer naast me aan een vriendin. Die vriendin reageert met een uitbundig kreetje: **'Wow, geweldig!'** Het is een mooi maar weinig uitzonderlijk gesprekje dat na *World Without Us* ineens een treffende illustratie wordt van de core-business van elke mens: een vertederend wanhopig wezen dat zingeving zoekt bij iemand die onvoorwaardelijk om hem geeft. Iemand die even sterfelijk, even onbenullig en even nietig is in de immense kosmos.

Regisseur Alexander Devriendt is al een tijd gefascineerd door die kosmos en de positie van de planeet Aarde - en de mensenplaag op die planeet - in de kosmos. Na *A History of Everything* en *Are We Not Drawn Onward To New erA* focust hij in *World Without Us*, het slotstuk van die trilogie over de mensheid en de wereld, op die plaag en op het ooit onvermijdelijke verdwijnen ervan. Samen met dramaturg Joeri Smet en performers Valentijn Dhaenens en Karolien De Bleser (die de solo alternerend spelen, 'om de stem van de mens gender-neutraal te maken') onderzocht Devriendt hoe die mensenloze wereld eruit zou zien. De onderzoeksresultaten delen ze met het publiek. Ze laten de mens verdwijnen zoals de buitenwereld verdwijnt in een theaterzaal. Zaallicht uit en weg is de wereld. Dat truukje passen ze nu ook op de mensheid toe. En dan begint, vertrekkende vanuit de zaal, de verkenning van die mensenloze wereld. We reizen met Dhaenens eeuwen verder. Hoe groter de veranderingen in de buitenwereld worden, hoe groter de impact is op de buitenkant van de zaal en vervolgens op de binnenkant ervan.

Dhaenens - gekleed in een zwart T-shirt, zwarte broek en zwarte, stevige schoenen - wandelt met (meestal) gesloten ogen over de scène terwijl hij de mensenloze wereld beschrijft. Hij

vertelt op een zo sober mogelijke manier. Soms verschuilt hij zich achter de zwarte zuil van beeldend kunstenaar Renato Nicolodi. Die zwarte zuil met bovenaan een 'gezicht' van traliewerk staat centraal op de scène en verbeeldt de verkoolde restanten van de mensheid. Maar de zuil staat ook voor het laatste door de mens vervaardigde object dat overeind blijft staan eeuwen nadat de mens verdwenen is. En het werk representeert de duistere kosmos waarin de mensheid gevangen zit.

Je zit erbij en je kijkt ernaar. De beschrijvingen getuigen van zorgvuldige research en Dhaenens zet in al die leegte en donkerte een verdienstelijke 'vertolking' neer. De creatie is de perfecte, verstilde apotheose van de trilogie die begon met een indrukwekkend vertelde en vormgegeven wereldgeschiedenis, waarna een tweede luik volgde dat een verrassend vormgegeven portret was van de vernietigende invloed van de mens op zijn omgeving. Als autonome creatie is *World Without Us* eerder een installatie waarin de aanwezigheid van de performer weinig meerwaarde heeft. Zijn stem is nodig, zijn lichaam is overbodig. Dat is niet onlogisch in een voorstelling over het verdwijnen van de mensheid maar wel ongemakkelijk. De creatie raakt pas als Dhaenens vertelt over wat de wereld mist zonder mens: er lopen geen exemplaren meer over de scène, niemand voert nog nachtenlange gesprekken aan de marmeren cafétoeg die even méér als thuis aanvoelt dan thuis zelf, niemand bewondert nog de fauna en flora. Uit de wijze waarop Dhaenens over die mens vertelt, spreekt mededogen en liefde voor dat gekke, destructieve en mateloos nieuwsgierige wezen dat onvermoeibaar hengelt naar liefde, de liefde van een meisje uit Brussel. Bijvoorbeeld.

Els Van Steenberghe

Smaakmaker - trailer van het eerste luik *A History of Everything*:

Smaakmaker - trailer van het tweede luik *Are we not drawn onward to new erA*:

[Are we not drawn onward to new erA - teaser](#) from [Ontroerend Goed](#) on [Vimeo](#).

Versturen via e-mail

Advertentie

Bestel je gratis Starterskit en verlaag je cholesterol met Becel ProActiv

Verlaag nu je cholesterol

Ontdek hoe OZ ook voor jou het verschil maakt

Bereken je voordeel

Nu met Big Business Pack voor €160/maand* excl. btw. voor professionelen.

MINI One D Clubman.